

U ovom broju:

* **Hronika**

- Hronika povratka

* **Poginuli i nestali**

- Informacije
- Ekshumacije
- Identifikacije

* **Pomeni - in memoriam**

- Plitvice 31.03.1991.

* **Sudski postupci**

- Protiv Srba u RH
- Protiv Hrvata u RH
- Ex Jugoslavija
- Interpolove potjernice
- Pred Haškim tribunalom

SANADER TREĆI PUT U BEOGRADU

Dvadesetog marta 2009. godine IVO SANADER je treći put posjetio Beograd u funkciji predsjednika hrvatske Vlade (prvi put početkom 2004., a drugi polovinom 2006.)

Treća Sanaderova posjeta Beogradu prva je nakon što je Hrvatska priznala Kosovo i nakon što se Međunarodni sud pravde (MSP) proglasio nadležnim u slučaju hrvatske tužbe protiv Srbije za genocid i agresiju, što je dovelo do zahlađenja odnosa Beograda i Zagreba. Ovaj treći dolazak Sanadera u Beograd mnogi politički analitičari označavali su kao početak "otopljavanja" odnosa u ovim kriznim momentima, što bi moglo ubrazati put obiju država ka Evropi.

Beograd je, preko predsjednika vlade CVETKOVIĆA, kao ključna pitanja između Beograda i Zagreba isticao: povlačenje hrvatske tužbe za genocid pred MSP protiv Srbije, odnosno odustajanje srpske strane od kontratužbe protiv Hrvatske, definisanje državne granice na Dunavu i ekonomski odnosi.

Zagreb je, s druge strane, preko svog premijera Sanadera, najavljivao: "da će njegov posjet Beogradu biti dobar temelj za uspostavu boljih gospodarskih i političkih odnosa dviju zemalja" ocijenivši "da su hrvatsko srpski odnosi glavni čimbenik mira i stabilnosti u jugoistočnoj Europi".

Saborski zastupnik Samostalne demokratske srpske stranke (SDSS) i predsjednik Srpskog narodnog vijeća MILORAD PUPOVAC najavljivao je "kako očekuje da posjet Sanadera pridonese normalizaciji hrvatsko-srpskih odnosa", objšnjavajući "da je dosadašnje stanje uvelike ometalo povratak izbjeglih i rješavanje problema Srba u Hrvatskoj", te da će jedna od tema razgovora hrvatskih i srpskih dužnosnika biti i pitanje povratka izbjeglica i teškoće onih koji su se vratili u Hrvatsku, što se odnosi na bivše nosioce stanarskih prava, na pitanja izgubljenih statusnih prava, posebno kada je riječ o penzionerima, te na druga pitanja vezana uz obnovu vlasničkih prava.

Prognani Srbi iz Hrvatske s pravom su očekivali da će jedna od ključnih tema razgovora srpskih i hrvatskih zvaničnika biti glavni problemi u vezi sa ostvarivanjem prava izbjeglih/prognanih Srba iz Hrvatske pobrojanih u diplomatskom pismu "NON-PAPER", kojeg je vlada Srbije, početkom ove godine, dostavila Vijeću Evrope u Strazburu.

- nastavak na slijedećoj strani -

IZDAVAČ: VERITAS

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Savo Štrbac

SARADNICI: Biljana Trkulja, Korana Štrbac,
Danijel Milanković i Janko Velimirović

ADRESA: Beograd, ul. Dečanska (M. Pijade) 8/4

TEL/FAKS: +381-11-3236-486

E-Mail: office@veritas.org.rs

WEB: www.veritas.org.rs

HRONIKA POVRATKA

- nastavak sa predhodne strane -

U tom dokumentu se konstatuje da se trenutno u Srbiji nalazi oko 75.000 Srba iz Hrvatske sa izbjegličkim statusom, dok ih je oko 200.000 uzelo državljanstvo Srbije, a u devet tačaka su pobrojani prigovori koje Srbija upućuje na ime Hrvatske, a odnose se na neriješene probleme Srba izbjeglih iz RH: vraćanje stanarskih prava za 42.000 stanova; komplikacije oko konvalidacije radnog staža, neisplaćene penzije za oko 40.000 korisnika; obnova kuća (još uvijek ima oko 8.700 zahtijeva po žalbama u drugom stepenu); isključenje izbjeglih Srba iz procesa u privatizaciji društvenih i državnih i javnih preduzeća; povrat zaposjednutih poljoprivrednih imanja njihovim zakonskim vlasnicima; komplikacije oko regulisanja statusa boravka i državljanstva za povratnike; procesuiranja za ratne zločine i bezbedonosna situacija.

Izbjegli/prognani Srbi iz Hrvatske su bili neprijatno iznenađeni i zatečeni kada su iz intervjua predsjednika Vlade Srbije, objavljenog uoči Sanaderovog dolaska u Beograd, doznali da će Srbija inicirati povlačenje tužbe Hrvatske i kontratužbe Srbije za genocid pred MSP.

Naime, prognani Srbi iz Hrvatske (vjerujem i velika većina srpskog korpusa, ma gdje da trenutno žive) pozdravili su odluku Vlade Srbije od novembra prošle godine da će Srbija ustati kontratužbom na tužbu Hrvatske protiv Srbije za genocid, smatrajući da su Srbi veće žrtve od Hrvata tokom cijelog dvadesetog vijeka, te da im je kontratužba jedina pravna mogućnost da iznesu svoje argumente pred najvišom pravosuđnom ustanovom u svijetu, kao što je MSP. Naprotiv, incijativu za povlačenje tužbe i kontratužbe, počeli su tumačiti kao početak priznanja tužbenog zahtijeva iz hrvatske tužbe i ulaganje i međunarodnoj zajednici i Hrvatskoj.

U takvim očekivanjima održan je susret hrvatske i srpske delegacije. Konkretni rezultati Sanaderove treće posjete Beogradu su : Protokol o saradnji u procesu evropskih integracija i Memorandum o saradnji u oblasti jezika i književnosti.

Malo li je?

Iz izjava predsjednika vlada doznajemo da se razgovaralo i o problemima izbjeglica, posebno o njihovom povratku u Hrvatsku.

Sanader smatra "da je problem povratka izbjeglica riješen u političkom smislu, mada još ima problema u konkretnoj realizaciji".

Gdje se izgubi onaj "NON-PAPER"?

Potpredsjednik vlade Srbije KRKOBABIĆ, čiji je kabinet i sastavio ovaj dokument nije viđen u timu

vlade Srbije na sastanku sa Sanaderovim timom. Moglo se čuti i pročitati da je Sanader svoj dolazak u Beograd i uslovio time da se ne sretne sa Krkobabićem. Ali i sa ministrom za inostrane poslove JEREMIĆEM, koji, takođe, nije viđen na sastancima sa Sanaderom, iako se razgovaralo o povlačenju tužbe i kontratužbe za genocid (pravni tim koji zastupa Srbiju pred MSP po tužbi RH djeluje u okviru MIP-a), navodno zbog njegove izjave o etničkom čišćenju Hrvatske od Srba, koju je prošle godine više puta ponovio.

Dakle, razgovaralo se o problemima izbjeglica, ali se očito po tom pitanju ništa nije dogovorilo.

Od Sanadera doznajemo i da je "obnavljanjem dijaloga dvije zemlje osnažena svijest da su hrvatsko-srpski odnosi temelj stabilnosti u regionu", ali i da je hrvatska strana ostala pri stavu da sporna pitanja, poput međusobnih tužbi pred sudom u Hagu, "zahtijevaju vrijeme i da ih treba rješavati postepeno".

Takva izjava bi se mogla protumačiti da Hrvatska ima jače adute po pitanju tužbe nego Srbija po pitanju kontratužbe i da Hrvatska i dalje može tražiti razne ustupke od Srbije za eventualno povlačenje tužbe.

Istina je, zapravo, da su uskoro lokalni izbori u Hrvatskoj i da bi nagodba o povlačenju tužbe onome ko to učini uveliko smanjilo broj glasova.

U svakom slučaju izbjeglim/prognanim Srbima iz Hrvatske je drago što tužba i kontratužba nisu povučene. I dalje vjerujemo da je MSP pravo mjesto gdje bi se, nakon suočavanja argumenata jedne i druge strane, donijela jedna objektivna i nepristrana odluka o žrtvama i krivcima u cikličkim srpsko-hrvatskim sukobima tokom dvadesetog vijeka, koja bi, dugoročno gledano, više i snažnije doprinijela poboljšanju međunacionalnih i dobrosusjedskih odnosa nego bilo kakva nategnuta i ishitrena politička odluka. Posebno ako bi se "prebijala" preko leđa izbjeglih/prognanih Srba iz Hrvatske.

I još nešto. Sanader je i prije dolaska, tokom boravka i po odlasku iz Beograda, ponavljao da se Hrvatska, kada postane članica EU, neće ponašati prema svojim susjedima kao Slovenija prema Hrvatskoj.

Mi Srbi iz Hrvatske nešto mnogo ne vjerujemo u iskrenost Sanaderove izjave. Prvenstveno zbog toga što smo se i do sada naslušali raznih obećavajućih izjava, i njega i ostalih zvaničnika iz Hrvatske, koje nikada nisu ostvarene.

Savo Štrbac

HRONIKA POVRATKA

„Kurir“, 05.03.2009.

LAŽU!

"BEOGRAD - Podatak da se u Hrvatsku vratilo više od 120.000 Srba nije tačan, tvrde predstavnici Srba u Hrvatskoj. Iako potpredsednik hrvatske vlade JADRANKA KOSOR kaže da u toj zemlji već sada ima 120 povratnika sa ovih prostora, sagovornici Kurira upozoravaju da je taj broj upola manji.

- U Hrvatsku se vratilo više od 350.000 izbeglih i raseljenih, od kojih više od 120.000 Srba - izjavila je potpredsednica Vlade Hrvatske. Kosorova je dodala da je zvanični Zagreb za povratak izdvojio oko pet milijardi evra, a samo za izgradnju 145.000 kuća 2,13 milijardi evra.

Međutim, lider SDSS u Hrvatskoj VOJISLAV STANIMIROVIĆ tvrdi da se Jadranka Kosor vodila ukupnom brojkom, ali da je situacija na terenu potpuno suprotna iznetim podacima.

- Ona govori o ukupnom broju izbeglica i raseljenih lica, pa i Hrvata i drugih naroda. Na papiru stoji broj od skoro 130.000 Srba povratnika, ali to je samo na papiru. Na terenu je potpuno drugačija situacija, jer se svega 50 odsto od tog broja vratilo. Tvrdim da ih nema više, govorimo o brojki od otprilike 65.000 Srba. Veliki broj tih ljudi još nema najvažnije uslove za život, vodu, struju... Postoji bar osam hiljada žalbi zbog oštećenja na kućama, a mnogi Srbi ne mogu da se vrate u svoje stanove - kaže Stanimirović. Naš sagovornik dodaje da se, kada je reč o kućama, radi o ukupnom broju.

- Svi znamo da su se prvo obnavljale hrvatske kuće, a u poslednjih pet godina nešto se radi i u vezi sa srpskim kućama. Opet ponavljam, postoji na hiljade žalbi vlasnika srpskih kuća - tvrdi Stanimirović.

Direktor „Veritasa“ SAVO ŠTRBAC, udruženja koje se bavi pitanjem povratka Srba, primećuje da Hrvati „mudro prikazuju ukupne brojke, ali bez klasifikacije o udelu

Srba u svemu tome“.

- Izveštaj UNHCR pokazuje drugačije stanje. Od ukupnog broja oko 52.000 Srba ostalo je da živi u Srbiji, a od toga samo sedam hiljada je u kategoriji „šetača“. Dakle, malo su u Srbiji, malo u Hrvatskoj, malo u RS. Čak 13.000 ljudi je preminulo, jer je ovde reč o starijoj populaciji koja nije imala potrebne uslove za život. Konačno, od ostalih 48.000 neki su ostali svega tri dana, tri meseca ili tri godine, pa se vratili u izbeglištvo jer nemaju uslove. Problem je sa kućama, stanovima, državljanstvom... - nabraja Štrbac. Upitan da prokomentariše i sredstva koja je navodno Zagreb izdvojio za obnovu kuća, on odgovara da je opet reč o zabludi.

- Hrvati su majstori u tome da plasiraju generalne brojke, ali bez informacija o tome koliko učešće imaju Srbi, a koliko Hrvati. U ovom slučaju pretežno su Hrvatima obnavljane kuće - zaključuje Štrbac..."

„Glas slavonije“, 08.03.2009.

SRPSKA BANKA U RH DO KRAJA GODINE

"ZAGREB - Osnivanje srpske banke, bankarske ustanove koju želi formirati Srpsko narodno vijeće, moglo bi biti dovršeno do kraja ove godine, a prvi koraci u prikupljanju kapitala napravljeni su ovog tjedna u Vojvodini. Naime, u Novom Sadu predsjednik Srpskog narodnog vijeća MILORAD PUPOVAC potpisao je ugovor s predsjednikom Izvršnog vijeća Vojvodine, kojim je za osnivanje srpske poslovne banke u Hrvatskoj donirano 12 milijuna dinara, odnosno oko 127.000 eura."

„Vjesnik“, 14.03.2009.

HRVATSKI DRŽAVLJANI MOĆI ĆE SE IZRUČIVATI

"ZAGREB - Vladina radna skupina za pripremu promjene Ustava u petak je prihvatila prijedlog svoje podskupine koja je

izradila tekst ustavnih promjena u četiri segmenta. Kako je novinari-ma kazao voditelj radne skupine VLADIMIR ŠEKS, riječ je o člancima kojima bi se uredio položaj i uloga Državnog ureda za reviziju i Hrvatske narodne banke kao neovisnih institucija, kojima bi se sudovima omogućilo da sude i na temelju prava EU-a, a predložena je i izmjena članka o zabrani izručenja hrvatskih državljana. »Ta zabrana bi se ukinula nakon ulaska Hrvatske u EU. Hrvatska bi tako mogla izručivati svoje državljane radi postupka ili izvršenja kazne, ali i obrnuto. Također, hrvatski državljani moći će se izručiti i zemljama koje nisu članice Unije ako bi se o tome zaključili međudržavni ugovori«, rekao je Šeks."

„Slobodna dalmacija“, 18.03.2009.

DRŽAVA IZBJEGLIM SRBIMA KUPUJE 2144 STANA

"Recesija i rezovi u državnom proračunu neće, kako se čini, imati utjecaja na stambeno zbrinjavanje Srba povratnika bivših nositelja stanarskog prava. Država će do kraja godine preko državne Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama kupiti stanove prema svim pozitivno riješenim zahtjevima za zbrinjavanjem.

Povratnička priča ima i lošu stranu – zbog nesklapanja ugovora s povratnicima plaćanje pričuve palo je na teret države, a ona račune ne plaća...

Izvan područja od posebne državne skrbi tijekom prošle godine na tržištu nekretnina kupljena su ukupno 454 stana, tridesetak više od planiranog broja, dok je u 2007. kupljeno 408 stanova.

Vlada se obvezala da će u godini krize osigurati stambeno zbrinjavanje za svih preostalih 2144 obitelji, bivših nositelja stanarskog prava na području od posebne državne skrbi i izvan tog područja, čime bi se ukupan broj dosad stambeno zbrinutih obitelji popeo na oko 8400.

HRONIKA POVRATKA

No, unatoč ušminkanoj Vladinoj statistici, na terenu ipak sve ne funkcionira kako je zamišljeno. Tako država za 40 stanova u zgradi u karlovačkom naselju Dubovac, koje je još 2007. godine predala na korištenje Srbima povratnicima bivšim nositeljima starnarskog prava, već gotovo dvije godine ne plaća pričuvu. Samo za stanove u toj zgradi država upravitelju zgrade duguje pedesetak tisuća kuna, a neslužbeno doznajemo da je slična situacija i u većini ostalih gradova."

„B92“, 21.03.2009.

IZBEGLICE OSNOVALE JEDINSTVENU ASOCIJACIJU

"Predstavnici 25 organizacija izbeglica formirali su Asocijaciju izbegličkih i drugih udruženja Srba iz Hrvatske, koja bi ubuduće trebalo da zastupa njihova prava i interese pred domaćim i međunarodnim institucijama.

Član osnivačke skupštine **MILJKO BUDIMIR** naveo je da je u programu te asocijacije zalaganje za vraćanje starnarskih prava ili pravičnu naknadu, otvaranje konzulata u Kninu, donošenje novog Zakona o izbeglicama i osnivanje dokumentacionog centra.

Programom je predviđeno i insistiranje na isplati zaostalih penzija i stare štednje, povratku raseljenih, istrazi o nestalim osobama, a asocijacija će se baviti i tužbama za ratne zločine čiji je broj, kako je rekao Budimir, u ovom trenutku nepoznat.

"Što se nas tiče, Hrvatska sprovodi 'Oluju' od 1995. do danas, zakonima i uredbama koje donosi", rekao je Budimir i dodao da je "posebno tužno" što nije ispunjen nijedan međudržavni sporazum o rešavanju problema izbeglica.

Potpredsednik Vlade Srbije **JOVAN KRKOBABIĆ** pozvao je prisutne da ulože napor i sva ostala udruženja "istinski integrišu u jedinstvenu asocijaciju, da bi se dobila brojčana prevaga koja bi omogućila legitimno istupanje u

ime izbeglica".

On je rekao da je hrvatski premijer Ivo Sanader juče u Beogradu odbio da razgovara o povlačenju hrvatske tužbe protiv Srbije za genocid pred Međunarodnim sudom pravde i dodao da će Srbija pripremiti dokumentaciju o zločinima počinjenim nad Srbima od 1941. do 1995. godine.

"Bez obzira što su argumenti Hrvatske tanki, stavovi drugih zemalja koje su na njihovoj strani nisu zanemarljivi", rekao je Krkobabić i dodao da će Srbija insistirati da se "svaki pogrešan potez" tretira istom merom.

On je naveo da je Srbija do sada dobila odgovore 22 evropske zemlje koje su najavile podršku u nastojanju da Hrvatska ispuni prava izbeglih i prognanih tokom rata 1991. do 1995. godine i da će Vlada Srbije učiniti sve da se sa Hrvatskom nađe rešenje za sva sporna pitanja.

Skup koji je održan u sali Skupštine opštine Novi Beograd blagosiljao je vladika hvostanski **ATANASIJE** koji je "apelovao na ljudsko i čovečno što je ostalo, da se probudi i uspostavi uslove normalnog i pravednog života za sve" u Hrvatskoj."

„Slobodna dalmacija“, 25.03.2009.

SRBI U DALMATINSKOM ZALEĐU BOJE SE NOVE NACIONALIZACIJE NJIHOVE ZEMLJE

"Dalmatinska eparhija koja ima sjedište u Šibeniku i episkop dalmatinski Fotije nakon obilaska svojih parohija na području Bukovice i Ravnih kotara i podijele pomoć povratnicima koji tamo žive oglasio je hrvatskoj javnosti da je, uz slab povratak izbeglih Srba, siromaštvo i starost stanovništva, trenutno najveći problem novi hrvatski Zakon o poljoprivrednom zemljištu.

- Problem koji ističu Srbi iz Ravnih Kotara, Bukovice ali i iz ostalih dijelova Dalmacije, je Zakon o poljoprivrednom zemljištu, - kaže episkop Fotije.

- Oni smatraju da se tim zakonom vrši nova nacionalizacija srpske zemlje. Naime, ljudi koji ne budu obrađivali svoju zemlju morat će plaćati visoke poreze na neobrađenu zemlju, a ukoliko ih ne budu plaćali zemlja će im biti oduzeta. Tim zakonom će najviše biti oštećeni izbegli Srbi koji neće moći obrađivati svoju zemlju i tako će ostati bez nje. Do sada su zemlju otimali pojedinci. Ima mnogo primjera u Dalmaciji gdje crkvenu imovinu ili imovinu Srba koriste „zaslužni građani“.

Dalmatinska eparhija ukazuje na konkretnije primjere imovine manastira Krka koju "uz prešutni blagoslov vlasti koriste doseljeni Janjevci, a na poljima po Ravnim Kotarima koja su pripadala i pripadaju Srbima svoja stada napasaju lokalni moćnici za koje ne postoji ni jedan zakon".

To nisu jedini slučajevi ugrožavanja privatne imovine tvrdi Dalmatinska eparhija, upozorava da s tim problemom hrvatska javnost nije dovoljno upoznata te izražava bojazan da će Zakon o poljoprivrednom zemljištu biti legalizacija oduzimanja zemlje na način kakav je primjenjivan nakon Drugog svjetskog rata u vrijeme komunističkog režima."

„Tanjug“, 31.03.2009.

OEBS: ZBRINJAVANJE IZBEGLICA I SUĐENJA ZA RATNE ZLOČINE

"ZAGREB - Zbrinjavanje izbeglica i suđenja za ratne zločine - dva glavna zadatka obuhvaćena mandatom OEBS-a u Zagrebu su skoro završena, iako uz kašnjenje, ali će aktivnosti u vezi s tim biti nastavljene još dugo vremena nakon odlaska misije, navodi se u najnovijem izveštaju Kancelarije OEBS-a u Zagrebu. Zagrebačka kancelarija OEBS-a smatra da je cilj Hrvatske za ulazak u EU bio pokretačka snaga za reforme obuhvaćene mandatom misije i da nastavak "korektnog trenda" garantuje pokretačka snaga integracije Hrvatske u EU."

POGINULI I NESTALI

„Vjesnik“, 06.03.2009.

GRUJIĆ: TRAGA SE ZA JOŠ 1889 ZATOČENIH I NESTALIH

"VUKOVAR - Na popisu zatočenih i nestalih osoba u RH još je 1889 osoba, rekao je u Vukovaru pomoćnik ministrice obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti **IVAN GRUJIĆ**. Istaknuo da je dosad u Hrvatskoj ekshumirano 4438 osoba. »Lani smo obavili 55 probnih iskapanja na području Hrvatske te ekshumirali samo 14 posmrtnih ostataka, što znači da su informacije o mogućim lokacijama izrazito loše i nekvalitetne«, rekao je, dodajući kako se postotak identifikacija u posljednje vrijeme povećao."

"Glas javnosti", 12.03.2009.

PORODICE SRPSKIH ŽRTAVA IZ MRKONJIĆ GRADA TRAŽE ISTRAGU

"Predstavnici porodica srpskih žrtava iz Mrkonjić Grada najavili su da će od Tužilaštva Srbije za ratne zločine zatražiti da pokrenu istragu za ratne zločine počinjene nad Srbima u toj opštini krajem 1995. godine, ističući da o tom predmetu "čute i Haški tribunal i Tužilaštvo BiH".

- O zločinima regularne vojske Republike Hrvatske i domaćih snaga Hrvatskog veće odbrane

(HVO) nad Srbima u Mrkonjić Gradu podneli smo pre 8 godina Haškom tribunalu obimnu dokumentaciju u paketu teškom 40 kg, ali taj paket u Hagu nikada nije otvoren - rekao je predsjednik Saveza logoraša RS **BRANISLAV ĐUKIĆ**.

On je dodao da je 2006. godine stigla informacija iz Haga da je predmet prosleđen Tužilaštvu BiH u Sarajevu, ali da još niko od domaćih pravosudnih organa nije potvrdio da je dokumentacija vraćena u BiH.

Tanjug podseća da je prilikom agresije regularne hrvatske vojske i snaga HVO na opštinu Mrkonjić grad u jesen 1995., ubijeno je 480 Srba od kojih su do sada pronađeni ekshumirani i identifikovani posmrtno ostaci njih 219. U samo jednoj masovnoj grobnici na pravoslavnom groblju u Mrkonjić gradu ekshumiran je i identifikovan 181 srpski civil.

Prema podacima Opštinske komisije za procenu ratne štete, regularna vojska Hrvatske i snage HVO su na području Mrkonjić grada potpuno uništile i razorile 3.644 kuće, 700 stanova, a oštećeno je još 6.017 stambenih objekata."

USLOVNI OTPUSTI

Na uslovni otpust, nakon transfera u R. Srbiju, pušteni su Prica Željko (1963) i Krajinović

Luka (1951).

PRICA ŽELJKO je uhapšen u Hrvatskoj 13.08.2002.. Presudom Vrhovnog suda RH broj IKŽ-629/03. od 05.10.2004. izrečena mu je kazna od 8 godina zatvora. 23.12.2008. transferisan je u Srbiju odakle je pušten na uslovni otpust 24.02.2004.

KRAJINOVIĆ LUKA je uhapšen u maju 1995. Presudom Vrhovnog suda RH broj 354/98. od 04.05.1999. pravosnažno je osuđen na 20 godina zatvora. Transferisan je u Srbiju 04.08.2008. godine. Pušten je na uslovni otpust 26.02.2009.

Iz zatvora Lepoglava na uslovni otpust pušteni su dvojica zarobljenika: Karnović Svetozar (1950) i Čalić Ljuban (1967).

ČALIĆ LJUBAN je uhapšen je u maju 1995. Presudom Vrhovnog suda RH broj: Kž-624/96-3 od 15.04.1997. godine osuđen na kaznu zatvora od 15 godina zbog ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika. Pušten ja na uslovni otpust 27.02.2009.

KARANOVIĆ SVETOZAR je uhapšen nakon povratka u Hrvatsku 30.10.2002., presudom Vrhovnog suda RH broj: I Kž 953/05-7. od 07.02.2006 osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 7 godina. Pušten ja na uslovni otpust 27.03.2009.

VERITAS

IN MEMORIAM

PLITVICE

31.03.1991 -31.03.2009.

31. marta 1991. godine, na Uskrs, hrvatski redarstvenici, kamuflirani u goste, ušli su na Plitvice. U pokušaju da "prepadom iznutra" savladaju krajinske teritorijalce, koji su se od ranije nalazili na Plitvicama, došlo je do uzajamnog puškaranja. U ovom sukobu su poginula dvojica ljudi, JOSIP JOVIĆ, hrvatski redarstvenik i RAJKO VUKADINOVIĆ, teritorijalac Krajine. Po mnogima taj događaj se uzima kao početak rata u Hrvatskoj.

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV SRBA U REPUBLICI HRVATSKOJ

„Jutarnji list“, 06.03.2009.

MRTVOG PILOTA JNA 17 GODINA SUDSKI GONILI

"SPLIT - Nakon 17 godina od podizanja optužnice splitski Županijski sud zatvorio je slučaj nad bivšim pilotom JNA **BORIVOJEM BRKIĆEM**, rođenim 1951. godine u Novom Sadu, a razlog za obustavu postupka je činjenica da je Brkić poginuo prije nego što je optužnica podiguta.

Teretilo ga se da je u svojem stanu podmetnuo bombu koja je poslije ubila njegova susjeda. Borivoj Brkić pokopan je 21. rujna 1991. godine u Bačkoj Palanci, a paradoksalno je da je protiv njega podignuta optužnica u srpnju 1992. godine, dakle kada je već bio mrtav. Spis je na splitskom sudu ostao netaknut gotovo 15 godina, a onda je 2007. sazvana jedina rasprava te se nakon nekog vremena na temelju dopisa Interpolu Beograd koji je poslan splitskom sudu utvrdilo da je Brkić mrtav već više od 16 god.

Brkić, pilot bivše JNA, 14. rujna 1991. godine izazvao je smrt **DENISA VULIKIĆA**, postavivši bombu kašikaru s unutarnje strane ulaznih vrata svojeg stana u Ulici žrtava fašizma 180 (danas Mosečka ulica) u Splitu, a njezin je osigurač privezao ribarskim koncem za kvaku."

Jutarnji list“, 12.03.2009.

RATNI ZLOČINAC ČEDO JOVIĆ: NE SMATRAM SE KRIVIM

"OSIJEK - Časni sude, ne smatram se krivim - izjavio je **ČEDO JOVIĆ**, optuženik za ratni zločin protiv nesrpskih civila u Dalju, koji je danas stao pred sudsko vijeće Županijskog suda u Osijeku. Prema optužnici, kapetan Jović, tadašnji zapovjednik vojne policije u okupiranom Dalju, nije ništa poduzeo kako bi spriječio uhićenja te fizička i

psihička zlostavljanja mještana hrvatske i mađarske nacionalnosti, iako je znao da njemu podređeni vojni policajci čine ta zlodjela.

Vojni policajci **NOVAK SIMIĆ**, **MIODRAG KIKANOVIĆ** i **RADOVAN KRSTINIĆ** tako su nasmrtili **ANTUNA KUNDIĆA** (49), a tukli su i teško ozlijedili zatočene **IVANA HORVATA**, **IVANA BODZU**, **KAROLA KREMENERSKOG**, **JOSIPA LEDENČANA** i **EMERIKA HUĐIKA**. Hrvate i Mađare su, nadalje, prisilno mobilizirali u radne vodove. Krstinić, Kikanović i Simić pravomoćno su osuđeni na zatvorske kazne za ta zlodjela. Čedo Jović, koji je kasnije iz Dalje otišao u Beograd, ustvrdio je kako nikad nije bio zapovjednik vojne policije."

„Glas slavonske“, 20.03.2009.

SVJEDOCI I DALJE TVRDE - MAMULA NAS JE TUKAO

"OSIJEK - Na osječkom Županijskom sudu, jučer je treći put počelo suđenje **PETRU MAMULI** iz Belog Manastira zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva u Baranji od 1991. do 1993. godine. Riječ je o slučaju koji se vodi od 2001. kada je Županijsko državno odvjetništvo (ŽDO) podiglo optužnicu na kojoj je bilo 58 optuženika zbog ratnog zločina.

Postupak je 2002. godine razdvojen tako da se sudilo samo onima koji su bili dostupni sudu a to su: **PETAR MAMULA**, **NIKOLA ALAIĆA**, **MILE BEKIĆ**, **DRAGO KARAGAĆA**, **MILAN PRUSAC** i **SRETO JOVANDIĆ**. Presuda prema kojoj su bili osuđeni bila je kasnije ukinuta. Prema njoj, Mamula je bio osuđen na pet i pol godina zatvora. Nakon drugog suđenja, u odnosu prema Alaići, i Pruscu optužba je odbijena jer nije bilo dovoljno dokaza da su počinili ratni zločin, a za Bekića, Karagaću, i Jovandića optužba je

odbijena jer je ustanovljeno kako su sudjelovali samo u oružanoj pobuni, ne i u ratnom zločinu. Na njih je tako primijenjen Zakon o općem oprost.

„Politika“, 20.03.2009.

ISTINA KONAČNO NA SLOBODI

"Dvor na Uni – „Zbog pljačke i paljenja njihovih domova, ubistva i proterivanja Hrvata“, Srbina **ĐURU ĐURIĆA**, hrvatsko pravosuđe je, 1994. godine, u odsustvu osudilo na dvadeset godina zatvora (!) „Ratni zločinac“ iz sela Unčani kod Dvora na Uni, svih poratnih godina „prebirao“ je po svojoj prošlosti ne bi li pronašao bar nešto što bi ga moglo kompromitovati i izvesti pred sud za ratne zločine Republike Hrvatske.

Polovinom 2001. godine, Đurić se odlučio na taj korak i na graničnom prelazu Matijevići, između Novog Grada i Dvora na Uni, predao se graničnoj policiji Republike Hrvatske.

Pretnje vešanjem nekog nadobudnog islednika za koga rat još nije bio završen, samica za „ratnog zločinca“ i neizvesnost, trajali su sve do 11. listopada kada sam obavješten da se pakujem i da, nakon dva meseca zatvora, idem na slobodu. Nikakvo obrazloženje nisam dobio. Mojoj, a ni radosti posebno majke Milke i supruge Ljilje, nije bilo kraja, seća se Đuro Đurić.

Bivši srpski policajac u Hrvatsku ponovo dolazi početkom februara ove godine. I opet ga hapse. I opet za iste „ratne zločine“. Proces se ovoga puta nastavlja saslušavanjem osam svedoka. Međutim, niko od njih, u Đuri Đuriću, Đoki kako ga u Dvoru svi zovu, nije prepoznao čoveka koga je Hrvatska optužila za zločine. Posle svega Đurić je oslobođen i vraća se opet u novigradsko naselje Rakani, u Republici Srpskoj, gde ima svoju auto-lakirersku radnju...."

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV HRVATA U REPUBLICI HRVATSKOJ

„Slobodna dalmacija“, 03.03.2009.

POLICIJA UHITILA DVA BRANITELJA IZ SISKA ZBOG UBOJSTVA IZ 1991. GODINE

„Policija u Sisku uhitila je u ponedjeljak prijepodne dva branitelja s područja Siska, te ih privela u policijsku postaju u Tomislavovoj ulici.

Kako doznajemo, uhićeni su branitelji **Ivica M.** iz Novog Sela i **Božo T.** iz Topolovca, naselja u neposrednoj blizini Siska. Ivica M. je zadržan u policiji i preko noći, dok je Božo T. pušten na slobodu nakon obrade.

Potvrdu privođenja dvojice branitelja od strane policije i Županijskog državnog odvjetništva po čijem nalogu su branitelji privedeni, nismo uspjeli dobiti, ali su uhićenja u ponedjeljak navečer potvrdile braniteljske udruge.

Doznajemo kako su branitelji uhićeni i obrađivani radi sumnje da su počinili ratni zločin protiv civila u Sisku.“

„Jutarnji list“, 08.03.2009.

OBITELJIMA OSUĐENIH ZA LORU PRIJETI BANKROT

„ZAGREB- Ministarstvo obrane isplatilo je prošle godine 1,829.322 kune odštete za duševne boli dvjema obiteljima žrtava zločina u Lori. Taj podatak potvrdio nam je i glasnogovornik MORH-a Goran Grošinić, no više od toga nije mogao komentirati.

Obiteljima Knežević i Bulović novac je isplaćen 27. veljače prošle godine, odnosno 15. listopada. Jutarnji list u posjedu je faksimila općih uplatnica iz kojih je vidljivo da je obitelji stradalog **NENADA KNEŽEVIĆA** isplaćeno 766.643 kune na ime **MARIJE KNEŽEVIĆ**, a obitelji **GOJKA BULOVIĆA** ukupno je isplaćeno 1,062.678 kuna, odnosno 265.669 kuna svakom od četiri

člana obitelji.

Podsjetimo, u slučaju Lora osuđeni su **TOMISLAV DUIĆ** i **TONČI VRKIĆ**, **DAVOR BANIĆ**, **MILJENKO BAJIĆ**, **JOSIP BIKIĆ**, **EMILIO BUNGUR**, **ANTE GUDIĆ** i **ANĐELKO BOTIĆ**. Šestorica njih su na odsluživanju kazne, a Duić i Bungur su u bijegu.

Nekoliko mjeseci nakon prve isplate Republika Hrvatska tužila je osmoricu osuđenih za taj zločin i tražila da vrate novac isplaćen **MARIJI KNEŽEVIĆ**. Općinski sud u Splitu 25. kolovoza 2008. donio je odluku „da tuženici taj novac moraju isplatiti solidarno u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe“. Kako smo neslužbeno doznali, sličnu je tužbu za ovrhom Republika Hrvatska zatražila od iste osmorice i za milijunsku isplatu obitelji Gojka Bulovića, no presuda još nije donesena. No, i unatoč tome, odvjetnici su, doznajemo od jednog izvora upoznatoga sa slučajem, svojim klijentima preporučili da ignoriraju presudu i ne isplaćuju novac. Država, potvrdio nam je isti izvor, još nije počela s ovršnim postupkom, ali i ako počne, najprije bi trebala blokirati visoke mirovine Duića i ostalih osuđenih...

Uz to, država pregovara i s još dvije obitelji stradalih u slučaju Lore. U jednom je slučaju riječ o Đorđu Katiću koji je doživio teška zlostavljanja u Lori. On je tražio 600 000 kuna, no za državu je to previše pa se taj spor uskoro može naći i na sudu.

Početak ove godine pokrenut je i slučaj Lora 2. Odvjetnica Sanja Ormuž zastupa interese obitelji Vesović, čijeg su 18-ogodišnjeg sina mučili na grozne načine zbog čega je umro u mukama. Prema njezinim pretpostavka, novim bi slučajem trebao biti obuhvaćen i taj slučaj. - Ne znam još ništa jer već dva mjeseca nismo dobili sadržaj optužnice od suda iako smo to tražili tako da odštete u slučaju Lora 2 ne mogu komentirati -

ispričala je Ormuž koja je potvrdila da je 40 obitelji mučenih u Lori koji su saslušani prije dicanja optužnice dalo punomoć za zastupanje njezinu odvjetničkom uredu. Koliko će ih moći zaista tužiti, još nije poznato.“

„Večernji list“, 12.03.2009.

RAJČIĆU HAAG ZA- BRANIO DA GOVORI NA HRVATSKOM SUDU

„**MARKO RAJČIĆ (60)**, umirovljeni časnik HV-a i svjedok tužiteljstva u Haagu, odbio je svjedočiti u zagrebačkom Općinskom kaznenom sudu u procesu protiv odvjetnika **MARINA IVANOVIĆA**, optuženog za prikrivanje topničkog dnevnika **ANTE KARDUMA**.

- Gospodine, ja u ovom trenutku, a nakon svjedočenja u Haagu, ne smijem govoriti o dokumentima koji su sastavni dio operacije Oluja – kazao je sucu **NENADU LUKIĆU**.

- Obvezuje li vas vojna tajna ili vam je Haag zabranio svjedočiti? – pitao je sudac.

- Taj odgovor trebali biste potražiti kod Šimonovića, Kossorice, Državnog odvjetništva... Ja o tome ne smijem govoriti – uzvratilo je Rajčić, jedva procijedivši da ne smije svjedočiti zbog haaškog suda. Na to ga je tužiteljica **NATALIJA SLAVICA** prozvala da je nakon povratka iz Haaga dao intervju Večernjem listu, a Rajčić se vadio da je govorio samo općenito o dokumentaciji iz Oluje, ništa konkretno o sadržaju dokumenata, te da nije intervju autorizirao.“

„Večernji list“, 12.03.2009.

SLUČAJ MIHAJLA HRAS- TOVA RAZVLAČI SE VEĆ VIŠE OD 17 GODINA

„**MIHAJLO HRASTOV** od svoga je odvjetnika **KREŠIMIRA VILAJTOVIĆA** doznao da ni nakon 17 godina su-

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PROTIV HRVATA U REPUBLICI HRVATSKOJ

dovanja još nema konačne presude u slučaju Koranski most, u kojem ga se tereti za ratni zločin, odnosno ubojstvo 13 srpskih rezervista i ranjavanje dvojice u rujnu 1991. godine.

Naime, Vrhovni sud poslao je rješenje sa sjednice održane još lanjskog rujna, gdje se raspravljalo nakon što je odvjetništvo uložilo žalbu na oslobađajuću presudu. Tim se rješenjem, koje potpisuje predsjednica Vijeća, sutkinja Senka Klarić-Baranović, zakazuje rasprava pred Vrhovnim sudom 20. travnja. Na raspravu su pozvani Hrastov, njegovi branitelji, predstavnik optužbe, vještaci **JOSIP ŠKAVIĆ** i **DAMIR TOMAŠEK**, te svjedoci **GORAN ČERKEZ**, **DARKO GRUJIĆ** i **SVETOSAR ŠARAC**, koji je jedini preživio ubojstva na Koranskom mostu, kao i Šarčev odvjetnik:

– To je sigurno najduži sudski proces koji se vodi u Hrvatskoj. Tri puta je Hrastov oslobođen, dva puta je Vrhovni sud ukinuo takvu odluku i vratio slučaj na ponovno suđenje, a sada su sazvali raspravu. Zakonski, oni to mogu učiniti, no u praksi se to rijetko događa i ne pamtim kad je posljednji put donesena takva odluka. Vrhovni sud sada može potvrditi oslobađajuću presudu ili je preinačiti. Ako se dogodi ovo drugo, imamo pravo žalbe – objašnjava odvjetnik Vilajtović..."

„Vjesnik“, 14.03.2009.

ŠESTORICI BRANITELJA PAKRACA 46,5 GODINA ZATVORA

"POŽEGA - Sudsko vijeće Županijskog suda u Požegi nepravomoćno je u petak osudilo šestoricu pakračkih branitelja na 46,5 godina zatvora. Optuženi su za ratni zločin nad civilnim stanovništvom potkraj 1991. u Ribnjacima pokraj Marina Sela.

Najveću kaznu, 16 godina zatvora, dobio je **TOMICA POLETTO**. Prvooptuženi **DAMIR KUFNER**

osuđen je na četiri i pol godine zatvora, drugooptuženi **DAVOR ŠIMIĆ** na godinu, **PAVAO VANCAŠ** na tri, **ŽELJKO TUTIĆ** na 12 i **ANTUN IVEZIĆ** na 10 godina zatvora.

Pravda je spora, ali dostižna, izjavio je nakon presude predsjednik Sudskog vijeća **PREDRAG DRAGIČEVIĆ**. Izrazio je žaljenje što je slučaj zataškavan i nije odmah procesuiran. Žalbu na nepravomoćnu presudu Županijskog suda u Požegi najavili su odvjetnici okrivljenih, a državna odvjetnica **BOŽENA JURKOVIĆ** izjavila je da je zadovoljna jer je Županijski sud ispravno utvrdio činjenično stanje te sve okrivljenike proglasio krivima.

Bivše pripadnike Vojne policije s pakračkoga područja tereti se za zlostavljanje civila srpske nacionalnosti iz mjesta Kipa i Klisa. Osamnaestero civila poslije je nestalo ili pronađeno ubijeno, a šestero je preživjelo mučenja. Suđenja su pratili predstavnici braniteljskih udruga Lipika i Pakraca, uvjereni u nevinost svojih suboraca. Suđenje je počelo potkraj listopada prošle godine, a tijekom glavne rasprave saslušano je pedesetak svjedoka."

„Slobodna dalmacija“, 19.03.2009.

BUHI ZBOG UBOJSTVA VITASA IZ NEHAJA 14 MJESECI ZATVORA

"**IVICA BUHA** (32) iz Knina nepravomoćno je osuđen na 14 mjeseci zatvorske kazne, nakon što je na Općinskom sudu u Kninu proglašen krivim za nehajno prouzrokovanu smrt 21-godišnjeg Igora Vitasa.

Kaznu mu je izreklo Sudsko vijeće kninskog Općinskog suda pod predsjedanjem suca Ivana Jurišića. U zatvorsku kaznu od 14 mjeseci bi će uračunato i šest mjeseci koje je Buha dosad proveo u pritvoru.

U svojoj odluci sud je prihvatio kvalifikaciju obrane o ubojstvu iz nehaja, te je odbacio optužnicu Općinskog državnog odvjetništva u Kninu koja je Buhu teretila za nanošenje teških tjelesnih ozljeda sa smrtnom posljedicom.

U trenutku dok je Buha udarao Vitasa, kod okrivljenoga nije postojala namjera za nanošenjem teških tjelesnih ozljeda, kazao je u obrazloženju presude sudac Jurišić.

IGOR VITAS preminuo je u rujnu prošle godine nakon višednevne kome od posljedice teške ozljede glave zadobivene u noćnom klubu R1 u Kninu, kada ga je Buha, suvlasnik i redar u klubu, tri puta šakom udario u glavu i oborio na pod.

Nakon izricanja presude, Buhi je produljen pritvor, a obrana i optužba imaju 15 dana roka za podnošenje žalbe na ovu presudu Općinskog suda u Kninu."

„Večernji list“, 25.03.2009.

KRNJAKOVA BOLEST UGROŽAVA IZRICANJE PRESUDE GLAVAŠU

"Hoće li proces **BRANIMIRU GLAVAŠU** biti uskoro završen, u najvećoj mjeri ovisi o zdravlju drugooptuženoga **IVICE KRNJAKA** i njegovoj sposobnosti da bude na nekoliko zadnjih ročišta te o medicinskim vještacima. Krnjak, nekadašnji zapovjednik Uskočke satnije, nedavno je medijima poslao pismo u kojem tvrdi da ima kamenac u mokraćnom kanalu koji mu izaziva velike poteškoće, upalu, visoku temperaturu i jake bolove.

Kamenci se mogu riješiti operativno, no to bi još jednom odgodilo nastavak suđenja za nekoliko tjedana, a mogu u svakom trenutku izazvati poteškoće zbog kojih Krnjak ne može biti na suđenju. Zato i ročište u procesu u kojem se sudi Glavašu i ostalima zakazano za četvrtak 26. ožujka možda i neće biti održano."

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI NA PROSTORU EX YU

„Jutarnji list“, 12.03.2009.

NIZOZEMCI OPET ISTRAŽUJU 13 PLAĆENIKA HV-A

"ZAGREB - Državno vojno odvjetaštvo Nizozemske pokrenulo je istragu protiv 13 nizozemskih državljana i želi utvrditi njihovu ulogu u operaciji Medački džep 1993. godine te jesu li tada počinili ratne zločine.

Oni su u to vrijeme bili pripadnici 9. gardijske brigade Hrvatske vojske. Jedan od njih je i **RAYMOND VAN DER LINDEN** koji ima hrvatsko državljanstvo i živi s obitelji nedaleko od Zagreba...

Prema njegovim riječima, sve je počelo još u siječnju 1992., kada je novinarka HTV-a u Perušiću razgovarala s pripadnicima izviđačko-diverzantskog voda koji su činili nizozemski državljanin i nizozemske su vlasti obratile pozornost na njih. Linden pretpostavlja da je prva prava istraga pokrenuta 1994. godine, nakon što su vlasti tzv. Srpske Krajine objavile svjedočenje **JOHANA TILDERA**, nizozemsko-hrvatskog državljanina kojeg su Srbi zarobili i mučenjem iznudili iskaz u kojem on optužuje suborce za počinjenje stravičnih zločina nad srpskim civilima. Linden je vidio snimku njegove izjave i ispitivanja i tvrdi kako je potpuno jasno da je to iznio nakon višestrukog mučenja.

No to "svjedočenje" bilo je dovoljno **SAVI ŠTRPCU** i **Veritasu** da pokrenu akciju protiv Nizozemaca u redovima Hrvatske vojske. Našli su i 16 svjedoka koji tvrde da su vidjeli njega i ostalih 12 njegovih suboraca u Medačkom džepu. No, Linden tvrdi da je to nemoguće. Nakon objave tog "svjedočenja" Linden je dobio častan otpust iz HV-a te je otišao u HVO. Na pitanje kako to da je odvjetaštvo, iako je u protekle tri istrage utvrdilo da nema elemenata za podizanje optužnice, pokrenulo novu istragu, Linden odgovara da to čine pod pri-

tiskom srpskog veleposlanstva u Nizozemskoj i **Veritasa**...

Procjenjuje se da je u obrani Hrvatske ratovalo nekoliko tisuća stranaca. U Udruzi stranih dragovoljaca Domovinskog rata pouzdano znaju za 416 dragovoljaca iz 33 zemlje koji su se borili u hrvatskoj odori. Od toga broja 53 su poginula, a 73 su ranjena. Neki se vode kao nestali. Udruga je krajem prošle godine okupila dragovoljce u Vinkovcima."

"Politika", 13.03.2009.

BLAŽE KAZNE ZA ZLOČIN NA OVČARI

"Veće za ratne zločine osudilo je u ponovljenom sudskom postupku prvooptuženog **MIROLJUBA VUJOVIĆA**, nekadašnjeg komandanta Teritorijalne odbrane Vukovara na maksimalnih 20 godina zatvora zbog ratnog zločina nad 200 ratnih zarobljenika na poljoprivrednom dobru Ovčara, u novembru 1991. godine.

Ista kazna izrečena je i **STANKU VUJANOVIĆU**, **PREDRAGU MILOJEVIĆU**, **ĐORĐU ŠOŠIĆU**, **MIROSLAVU ĐANKOVIĆU**, **IVANU ATANASIJEVIĆU** i **SAŠI RADAKU**. **MILAN LANČUŽANIN** i **PREDRAG DRAGOVIĆ**, koji su u prvom postupku osuđeni na po 20 godina zatvora, posle drugog suđenja osuđeni su na šest, odnosno pet godina zatvora.

MILAN VOJINOVIĆ je osuđen na 15, **JOVICA PERIĆ** na 13, a **GORAN MUGOŠA** na pet godina zatvora. Jedina žena među optuženima **NADA KALABA**, osuđena je na devet godina zatvora, kao i u prvoj presudi. Sudsko veće oslobodilo je optužbe **VUJU ZLATARA**, koji je posle prvog suđenja bio osuđen na 15 i **PREDRAGA MADŽARCA**, ranije osuđenog na 12 godina zatvora. Kao i na prvom suđenju oslobođeni su **MARKO LJUBOJA** i **SLOBODAN KATIĆ**, kao i **MILORAD PEJIĆ**, kome je ovo bilo prvo suđenje.

Sudija Krstajić obrazložio je

da je krivica optuženih utvrđena na osnovu dokaza, iskaza dvojice svedoka saradnika kao i preživelih sa Ovčare. On je istakao da je sudsko veće odlučilo da optužbe oslobodi one optužene za koje nisu postojali čvrsti dokazi da su pucali u zarobljenike.

Jučerašnja presuda epilog je prvostepenog postupka vođenog pošto je Vrhovni sud Srbije ukinuo presudu koju je veće donelo posle prvog suđenja, u decembru 2005. godine. Novo suđenje počelo je 12. marta 2007. godine."

„Jutarnji list“, 16.03.2009.

ISTRAGA PROTIV PILOTA JNA ZBOG ZLOČINA 1991. GODINE

"PODGORICA - Crnogorsko pravosuđe pokrenulo je istragu protiv trojice bivših pilota JNA zbog sumnje da su počinili ratne zločine na području Dubrovnika 1991. godine, javili su u nedjelju navečer mediji u Podgorici.

Istraga je pokrenuta protiv **ZORANA SLAVULJICE**, **ASIMA PANDŽIĆA** i **MIOBRAGA ATANACKOVIĆA**, koji su pozvani da u utorak, 17. ožujka u podgoričkom Višem sudu daju izjavu o njihovom djelovanju na dubrovačkom ratištu.

Slavuljica, inače izbornik crnogorske teniske reprezentacije, je potvrdio podgoričkoj TV Vijesti da je primio poziv i rekao da nije počinio nikakve zločine protiv čovječnosti na području Dubrovnika 1991. godine.

Istragu je otvorilo Vrhovno državno tužilaštvo Crne Gore, na temelju sporazuma o suradnji tužilaštava te države i Hrvatske potpisanom 2007. godine, prenose mediji. (Hina)"

„Slobodna dalmacija“, 17.03.2009.

U PODGORICI NASTAVLJENO SUĐENJE ZA MUČENJE ZAROBLJENIKA S DUBROVAČKOG PODRUČJA

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI NA PROSTORU EX YU

"Saslušavanjem drugo-optuženog **ZLATKA TARLEA** pred Višim sudom u Podgorici u ponedjeljak je nastavljeno suđenje šestorici pripadnika bivše Jugoslavenske narodne armije (JNA), optuženima za mučenje civila i ratnih zarobljenika s dubrovačkog područja u tijeku rata u početku 90-ih godina.

Tarle je, kao i prvooptuženi **MLADAN GOVEDARICA**, zanijskio sve navode optužnice tvrdeći da je on bio samo bilježnik na saslušavanju te da nikog nije ni zlostavljao ni mučio niti je komu naredio da to čini.

"Ispricavam se svima koji imaju negativno mišljenje o meni. Ja nikog ne mrzim samim tim što potječem od oca Hrvata, majke Srkinje, što sam rođen u Bosni, a živim u Crnoj Gori", kazao je Tarle.

Utijekupetosatnasaslušavanja objasnio je da je do početka 90-ih bio zadužen za sigurnost u vojsci te da je službovao u Dubrovniku i Kumboru. Tvrdi da je napustio JNA kad je vidio kako se razvijaju stvari, a tijekom rata bio je mobiliziran, kako je rekao, mimo svoje volje.

Tarle je procijenio da je saslušavao oko 250 Hrvata. Nitko od njih u Morinju nije imao svježe ozljede, a ako ih je i bilo, dogodile su se pri uhićenjima ili u prijevozu, ustvrdio je.

Suđenje će se nastaviti u iduću utorak, 24. ožujka. O optužnici se trebaju izjasniti i ostali optuženi pripadnici djelatnog i pričuvnog sastava bivše JNA.

Osim Govedarice i Tarlea optuženi su i **Ivo GOJNIĆ**, **ŠPIRO LUČIĆ**, **BORO GLIGIĆ** i **Ivo MENZALIN**.

Opužnica ih tereti da su tijekom rata u logoru u Morinju "naređivali i mučili, nečovječno postupali i nanosili velike patnje ratnim zarobljenicima i civilima dovođenim s dubrovačkog područja".

Za svjedočenje u Podgorici sudske pozive dobilo je 159 logoraša iz Morinja. Oni su već izjavili da će "u velikom broju doći

u Podgoricu" kako bi se ponovno susreli sa svojim mučiteljima i svjedočili o torturi koju su nad njima provodili."

„Vjesnik“, 26.03.2009.

SEDM GODINA ZA ZETA FIKRETA ABDIĆA

"RIJEKA - **IBRAHIM JUŠIĆ** (43), nekadašnji načelnik policije i Službe javne sigurnosti u Velikoj Kladuši, poznat i kao zet **FIKRETA ABDIĆA**, nepravomoćnom je presudom riječkoga županijskog suda u srijedu osuđen na sedam godina zatvora zbog počinjenoga ratnog zločina nad civilnim stanovništvom. Istom presudom, koju je pročitala sutkinja Ika Šarić, predsjednik tamošnje ratne vlade Zlatko Jušić oslobođen je svake krivnje. Ibrahim Jušić osuđen je jer je u razdoblju od 1993. do 1995. u više zarobljeničkih logora na području tadašnje Autonomne pokrajine Zapadna Bosna nečovječno postupao prema civilima, neistomišljenicima u to vrijeme aktualne politike koju je predstavljao Fikret Abdić. Sud nije prihvatio obranu Ibrahima Jušića u kojoj je tvrdio da su svjedoci po nagovoru bošnjačke tajne službe AID lažno davali iskaze s namjerom da se obračunaju s Fikretom Abdićem i njegovom obitelji. Sudsko vijeće Županijskog suda u Rijeci je osuđenom bivšem čelnom čovjeku kladuške policije produljilo pritvor."

„HRT“, 28.03.2009.

SVJEDOKINJA TERETILA PRVOOPTUŽENOG

"U nastavljenom suđenju 14-torici optuženih za ratni zločin u hrvatskom selu Lovasu 1991. pred Vijećem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu, svjedokinja **VIKICA FILIĆ** okrivila je prvooptuženog Devetka za sve tragične događaje u selu.

Za sve je kriv **LJUBAN DEVETAK** i po njegovu nalogu se sve radilo. On je slao ljude u minsko polje,

ljude su maltretirani, žene silovane, a s njim su bili i **MILAN DEVČIĆ** i **MILAN RADOJČIĆ**, svi zajedno su ubijali i protjerivali ljude, posvjedočila je stanovnica Lovasa.

Svjedokinja je kazala da su nakon oružanog napada u kojem je zauzeto selo sljedećih dana svi Hrvati morali oko ruku nositi bijele vrpce te da su morali imati posebne dozvole za kretanje po selu. Dodala je da je njezin otac bio jedan od ranjenih u minskom polju.

Prvooptuženi **LJUBAN DEVETAK**, kako stoji u optužnici, početkom listopada 1991., zajedno s pripadnicima stranke Srpske narodne obnove, osnovao je u Novoj Pazovi i Šidu postrojbu od 60 dragovoljaca da napadne selo Lovas u kojem je živjelo uglavnom hrvatsko stanovništvo.

Prema navodima optužnice, napad na Lovas izveden je 10. listopada 1991., kada su u rano jutro optuženici upali u selo i nekoliko sati nasumce otvarali vatru, bacali bombe na kuće te ubijali civile u kućama i po ulicama."

„Vjesnik“, 31.03.2009.

NASTAVAK SUĐENJA ZA ZLOČIN U GRUBIŠNOM POLJU

"BEOGRAD - U nastavku suđenja bivšem pripadniku teritorijalne obrane Velike Peratovice **BORI TRBOJEVIĆU** (50) iz Beške za ratni zločin nad hrvatskim civilima u grubišnopoljskoj općini 1991. svjedok suda **RADE ČAKMAK** kazao je u ponedjeljak da je optuženi Trbojević bio zapovjednik zatvora u školi u Peratovici. Pozvan da u dokaznom postupku iznese svoje spoznaje o događajima u Grubišnu Polju, Čakmak je zanijskio da je bio zapovjednik te postrojbe, te je kazao da je samo prenosio poruke Branka Miščevića, koji je, prema njegovim riječima, zapovijedao postrojbom. Također je zanijskio da je sudjelovao u ispitivanjima i mučenjima zarobljenih."

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PRED HAŠKIM TRIBUNALOM

*SUĐENJE HRVATSKIM
GENERALIMA GOTIVINI,
MARKAČU I ČERMAKU*

„Sense“, 02.03.2009.

SVJEDOK: DUŠAN SINOBAD,
*bivši direktor Autotransporta iz
Benkovca*

"U završnici dokaznog postupka optužbe na suđenju hrvatskim generalima Gotovini, Čermaku i Markaču, optuženim za zločine u toku i nakon operacije "Oluja" 1995. godine, tužilac je danas izveo novog svedoka o bazi zločina. Bivši direktor Autotransporta iz Benkovca Dušan Sinobad svedočio je o granatiranju te krajinske opštine i evakuaciji stanovništva prvih dana operacije "Oluja".

Svedok je rekao da je rano ujutro 4. avgusta 1995. godine video dim i kratere tri do četiri granate kojima je sa hrvatskih položaja pogođena benkovačka stambena četvrt Barice. Potom se uputio u rodnu Kolarinu, udaljenu oko sedam kilometara od grada kako bi posetio roditelje, ali zbog granatiranja nije mogao da uđe u selo i ubrzo se vratio. Tvrdi da u Kolarini nije bilo nikakvih vojnih položaja. Po povratku u Benkovac, svedok je zatekao brojne civile koji su, kako su mu ispričali, pobjegli iz svojih sela zbog granatiranja.

Odgovarajući na pitanja o evakuaciji srpskog stanovništva, svedok je prihvatio braniočevu sugestiju da glavni razlog odlaska civila nije bilo granatiranje, već strah od ulaska hrvatskih oružanih snaga u grad. Povremenog granatiranja Benkovca je, kaže, bilo i pre "Oluje", ali stanovništvo nije nikud odlazilo."

„Sense“, 05.03.2009.

**OKONČAN DOKAZNI
POSTUPAK OPTUŽBE NA
SUĐENJU ZA "OLUJU"**

"Suđenje hrvatskim generalima je počelo 11. marta 2008. godine, a optužba je u svom dokaznom postupku izvela 78 svedoka, među kojima su najbrojniji bili bivši pripadnici mirovne misije UN i Posmatračke misije Evropske zajednice, kao i drugi međunarodni predstavnici koji su se u avgustu 1995. godine zatekli u Krajini i, kako su tvrdili, bili svedoci zločina nad srpskim civilima i njihovom imovinom. Na poziv optužbe svedočilo je i više krajinskih Srba, očevidaca ili žrtava zločina za vreme i nakon "Oluje", ali i jedan broj insajdera iz hrvatske vojske i policije, poput bivšeg načelnika Uprave vojne policije Mate Laušića, nekadašnjeg pripadnika Hrvatske vojske Vladimira Gojanovića i komandanata antiterorističke jedinice "Lučko" Josipa Turkalja i Josipa Čelića.

Tokom jučerašnje i današnje rasprave veće je u dokaze uvrstilo niz dokumenata, među kojima su i izjave koje su u statusu osumnjičenih dali optuženi generali Ivan Čermak i Mladen Markač, kao i izveštaj Hrvatskog helsinškog odbora pod naslovom "Vojna operacija 'Oluja' i njene posledice".

„Slobodna dalmacija“, 19.03.2009.

**ZAPOČELO POSEBNO
ROČIŠTE U PREDMETU
"GOTOVINA, ČERMAK I
MARKAČ"**

"Predsjednik sudskog vijeća u predmetu "Gotovina, Čermak i Markač" **ALPHONS ORIE** objavio je u četvrtak u Haagu, na početku posebnog ročišta na kojem će obrane trojice hrvatskih generala osporavati optužnicu, da će izvođenje dokaza obrane započeti 28. svibnja.

- 28. svibnja započet će dokazni postupak obrane - kazao je Alphons Orié, dodajući da će se dan ranije održati predraspravno

ročište.

Orié je izvijestio i da je sudsko vijeće odobrilo obrani pet dodatnih tjedana za istragu vezanu uz 189 ubojstava koje je tužiteljstvo u posljednjem tjednu izvođenja svojih dokaza uvrstilo u predmet.

Nakon toga obrana generala Ante Gotovine prva je započela osporavati optužnicu, a nakon nje to će učiniti branitelji Ivana Čermaka i Mladena Markača. Svaka obrana ima na raspolaganju po tri radna sata za taj postupak.

Mogućnost održavanja posebnog ročišta, na kojem obrane iznose argumente u prilog odbacivanju dijelova ili čitave optužnice, prije samog početka dokaznog postupka obrane, predviđena je Pravilima o postupku i dokazima pred Haškim sudom.

Dosadašnja haška sudska praksa pokazuje da je u ovoj fazi postupka ipak teško očekivati odbacivanje optužnice jer to nije pošlo za rukom ni obranama u predmetima u kojima je suđenje završilo oslobađajućim presudama."

„Sense“, 25.03.2009.

**PAUZA ILI KRAJ SUĐENJA
ZA "OLUJU"?**

"U završnom obraćanju veću u raspravi po Pravilu 98 bis, tužilac još jednom odbacio zahtev branilaca da hrvatski generali **GOTOVINA, ČERMAK** i **MARKAČ** na "poluvremenu" suđenja budu oslobođeni po svim tačkama optužnice za zločine počinjene za vreme i nakon operacije "Oluja". Ako veće ne usvoji zahtev za oslobađanje optuženih, dokazni postupak odbrane počće 28. maja ove godine

Poslednju reč u četvordnevnoj raspravi o zahtevu odbrane da generali Gotovina, Čermak i Markač - usled nedostat-

SUDSKI POSTUPCI

SUDSKI POSTUPCI PRED HAŠKIM TRIBUNALOM

ka dokaza – budu oslobođeni na "poluvremenu" suđenja imala je optužba.

Odgovarajući na jučerašnju primedbu branioca Ante Gotovine da u optužnici nisu imenovane žrtve artiljerijskog napada na Knin 4. i 5. avgusta 1995. godine, tužilac Ruso/Russo je rekao da po dosadašnjoj praksi Tribunala to nije neophodno, naročito u slučajevima kada je granatiranje navedeno kao jedan od elemenata zločina progona. Podsetimo, trojica generala se prvom od devet tačaka optužnice za zločine u Krajini u leto 1995. godine terete za progon Srba, između ostalog, i protivpravnim granatiranjem civilnih ciljeva.

Tužilac je danas naglasio da je Glavni stožer HV prvobitno planirao napad na vojne ciljeve u Kninu, ali je do obrta došlo 31. jula 1995. godine na Brijunskom sastanku predsjednika Tuđmana sa najvišim vojnim i policijskim zvaničnicima, među kojima su bila i trojica optuženih. Namera da se Srbi proteraju iz Krajine koja je, po tužiocu, izrečena tom prilikom kulminirala je Gotovininim naređenjem od 2. avgusta 1995. godine da se neselektivno gađaju gradovi Knin, Obrovac, Benkovac i Gračac.

Replicirajući na argument odbrane da je general Čermak kao zapovednik Zbornog mesta Knin imao "neoperativnu" ulogu, tužilac Margets/Margetts je rekao da on i njegove kolege nikada nisu ni tvrdili da je on komandovao vojnim operacijama, već da je nakon "Oluje" imao nadležnosti nad jedinicama vojske, kao i vojne i civilne policije. Dokazi, po tužiocu, ukazuju na Čermakovu vezu sa Glavnim stožerom HV, kao i na komandnu ulogu nad vojnom policijom, što je u svom iskazu potvrdio zapovednik združene vojno-polijske kninske satnije Boško Đolić. O Čermakovoj vezi sa civilnom policijom bilo je reči na sednici

zatvorenoj za javnost.

Tužilac se nije složio ni sa navodima Markačevog branioca Tomislava Kuzmanovića koji je tvrdio da je njegov klijent preduzimao mere da kazni počinioc zločina iz redova specijalne policije kojom je komandovao. Tužiteljica Mahindaratne tvrdi da je Markač u predmetnom periodu samo u jednoj situaciji disciplinski kaznio policajca i to zbog učešća u organizaciji mreže prostitucije. U drugim situacijama, kada je bio informisan da su njemu podređeni policajci počinili zločine nad Srbima, Markač jednostavno nije reagovao, već je, tvrdi tužilac, jedinice koje su učestvovala u zločinima slao na nove "radne zadatke".

Pretresno veće će odluku po zahtevu odbrane za oslobađanje trojice generala po svim tačkama optužnice doneti naknadno. Ukoliko sudije ne prihvate zahteve branilaca, uslediće dokazni postupci tri odbrane. Prvi će, prema ranije utvrđenom rasporedu, 28. maja ove godine nastupiti branioci bivšeg zapovednika Zbornog područja Split, Ante Gotovine."

OSTALI

"Politika", 05.03.2009.

SAD RAZMATRAJU KARADŽIĆEVE ZAHTEVE

"Hag- Vlasti SAD potvrdile su da razmatraju zahteve **RADOVANA KARADŽIĆA** da mu dostave dokumenta o sastanku svog izaslanika Ričarda Holbruka sa predsjednikom Srbije Slobodanom Miloševićem u julu 1996. kao i da mu omoguće razgovor sa diplomatom koji je u tom razgovoru prisustvovao, javila je Beta.

"Vlada SAD može da potvrdi da je, u odgovoru na zahtev Radovana Karadžića u pismu od 11. decembra 2008., započela pretraga za materijalima koji bi

odgovarali tom zahtevu, kao i da je pokrenula proceduru kojom bi se njen zvaničnik učinio dostupnim za intervju", piše u sinoć objavljenom pismu koje je sudskom veću Tribunala uputila ambasada SAD u Hag-u.

„Vjesnik“, 18.03.2009.

KRAJIŠNIKU SMANJENA KAZNA NA 20 GODINA

ZAGREB - Bivšem predsjedniku skupštine bosanskih Srba **MOMČILU KRAJIŠNIKU** Žalbeno je vijeće Haškog suda (ICTY) smanjilo u utorak kaznu na 20 godina zatvora, pošto je 27. rujna 2006. bio nepravomoćno osuđen na 27 godina zatvora, priopćio je ICTY. Žalbeno vijeće potvrdilo je točke optužnice za deportiranje i prisilno premještanje nesrpskih civila tijekom sukoba u BiH od 1992. do 1995., a odbacilo prvotne točke optužnice koje se odnose na ubojstva i istrebljenje. Predsjednik Žalbenog vijeća Fausto Pocar kazao je da je Krajišnik, bez obzira na to što je oslobođen više tačaka optužnice, osuđen za ozbiljne zločine koji traže »oštru i primjerenu kaznu«. Žalbeno je vijeće odbacilo podneske optuženika i »prijatelja suda« da je Raspravno vijeće prekršilo Krajišnikovo pravo na pošteno suđenje. Prvostupanjskom presudom iz 2006. bio je proglašen krivim za zločine protiv čovječnosti, ali je bio oslobođen optužbe za genocid. Krajišnik je bio desna ruka političkom vođi bosanskih Srba Radovanu Karadžiću."

